

لزوم آینده‌پژوهی در بهینه‌سازی نظام آموزش مهارتی بهره‌برداران

با تأکید بر آموزش عالی

علیقلی حیدری^{۱*} و امیر میمنت‌آبادی^۲

۱- رئیس انجمن علمی تعاون ایران (Aliheidary1345@yahoo.com)

۲- دانشجوی دکتری آینده‌پژوهی، دانشگاه عالی دفاع ملی

چکیده

از رسالت‌های مهم نظام ترویج و آموزش کشور می‌توان به ارتقای دانش، بینش و مهارت بهره‌برداران اشاره کرد. برای تغییر در دانش و بینش بهره‌برداران از تکنیک‌ها و روش‌های مختلفی با توجه به ویژگی‌های شخصیتی، شغلی و سایر ویژگی‌های فردی بهره‌برداران استفاده می‌شود و بیش‌تر بر پایه آموزش‌های نظری بنا می‌شود، اما آموزش‌های مهارتی معمولاً نظام‌مندتر بوده و علاوه بر جنبه‌های نظری، تأکید زیادی بر جنبه‌های عملی و کاربردی داشته و فرد را برای شروع اشتغال در یک حرفه و یا افزایش مهارت در مشاغل موجود، آماده می‌سازد. آموزش مهارتی بهره‌برداران می‌تواند به صورت کوتاه‌مدت و غیررسمی از یک هفته‌ای تا چندماهه سازمان‌دهی و اجرا شود و یا به صورت رسمی و مقطع‌دار از هنرستان و دبیرستان‌های کاردانش شروع و سپس تا عالی‌ترین سطوح دانشگاهی ادامه می‌یابد. این تحقیق که به روش کتابخانه‌ای و براساس آمار و ارقام مستند و تحلیل و بررسی منابع معتبر علمی انجام شده است، با هدف پرداختن به نظام مطلوب آموزش مهارتی بهره‌برداران در آینده از دو بعد کیفی و کمی در چارچوب اسناد بالادستی و با تأکید بر آموزش عالی مهارتی، پرداخته است. از بعد کیفی در آموزش‌های مهارتی آینده باید به مواردی چون: آینده‌پژوهی در مهارت‌آموزی مشاغل آینده، نظام آموزش مهارتی و دسترسی اطلاعات بازار کار، ایجاد سیستم اطلاعات بازار کار برای مهارت‌آموزی آینده و غیره توجه کافی صورت پذیرد. آمار و ارقام رسمی مؤید این موضوع است که از بعد کمی در مقطع زیردیپلم سهم دانش‌آموزان مهارتی در کشاورزی اندک و حدود چهار درصد تا سال ۱۳۹۷ و سهم دانشجویان دانشگاه‌های مهارتی (به‌ویژه دانشگاه جامع علمی کاربردی و دانشگاه فنی و حرفه‌ای) در سال ۱۳۹۸ حدود ۱۵ درصد از کل دانشجویان بوده است، در حالی‌که در چارچوب برنامه ششم توسعه کشور سهم رشته‌های مهارتی در این سال حداقل ۲۴ درصد تعیین شده است.

واژه‌های کلیدی: آینده‌پژوهی، نظام آموزش مهارتی، آموزش عالی